

Sandor van Leeuwen: Popzanger voor jongere herkenbaarder dan dominee

Een leeg leven

Als jongen was hij verslingerd aan popmuziek. Hij luistert er nog steeds af en toe naar. Om bij te blijven, omdat hij lezingen over het onderwerp houdt en bezig is er een boekje over te schrijven. Jeugdwerkadviseur Sandor van Leeuwen: „Popmuziek komt bij Gods tegenstander vandaan. Ook die van Marco Borsato.”

Evert van Dijkhuizen en Jaco van der Knijff

JONGEREN EN POPMUZIEK

Op verzoek van deze krant geeft Van Leeuwen (31), werkzaam bij de Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten, zijn commentaar op teksten van populaire popzangers. Een aantal staat elders op deze pagina.

De Schotse zangeres Amy Macdonald scoort nummer één onder refojongeren. Haar populaire hit "This is the life" heeft een tekst die verre van onschuldig is, stelt Van Leeuwen. „Het liedje gaat over feesten, het uitgaansleven en de kater die je de ochtend erna hebt. De boodschap: als je niet feest, heb je het meest ongelukkige leven dat je kunt bedenken. Dat staat haaks op de Bijbel.”

Mineurboodschap

Het liedje "Mr Rock & Roll" heeft „eenzelfde mineurboodschap”, constateert de jeugdwerkadviseur. „Een man is aan het dansen, raakt in de problemen, er komt een meisje bij, ze gaan samen verder en het eindigt in de modder van het leven. Waar gaat het in dit liedje om? Vrouwen worden als lekker ding neergezet, je hebt er als man even een relatie mee en dan is het weer voorbij.”

Ten diepste bezingt Amy Macdonald niet anders dan de leegte van het leven, vindt Van Leeuwen. „Kijk ook naar haar song "Run". De boodschap daarvan is: Als je alles uit het leven hebt gehaald wat erin zit, blijft er niets meer over om voor te leven. Dat is het individualisme ten top.”

Waarom refojongeren daarvan in de ban raken? „Ze worden sterk door hun gevoel gedreven. Zo'n liedje van Amy luistert lekker en voelt goed. Haar muziek is voorspelbaar en spreekt daarom aan. Dat ze op nummer één staat bij refojongeren verbaast mij niet. Ze zingt over alledaagse thema's, staat vanaf haar 15e op het podium, is verloofd met een bekende voetballer en heeft iets authentieks. Daar zoeken jongeren naar. Amy is voor hen herkenbaarder dan de dominee in zijn zwarte pak.”

Plat

Het populaire Nederlandse duo Nick & Simon gooit het volgens Van Leeuwen over een andere boeg. „Zij propageren in hun liedjes juist er het beste van te maken. Het leven is vaak niks, maar het komt een keer goed. Kijk maar naar "Vallende sterren". Je droomt, je mag een wens doen en die zal nog uitkomen ook. Daar is ogenschijnlijk weinig mis mee, maar er zit natuurlijk wel een heel plat wereldbeeld achter zo'n boodschap.”

Bij "De dag dat alles beter is" vraagt Van Leeuwen zich af wat Nick & Simon bedoelen met: alles beter. „Daar kom je

in het liedje zelf niet goed achter.” De jeugdwerkadviseur zet z'n computer aan. „Weet je wat helpt? De videoclip bekijken. Popzangers trekken er niet voor niets tienduizenden euro's voor uit om zo'n clip te maken.”

Er rijdt een oude "Amerikaan" over het scherm. Twee jongens erin. Onderweg pikken ze twee meiden op. De clip eindigt rond een behaaglijk vuur. Onschuldig? „Het gaat om mooie billen, mooie borsten en een beetje frunniken aan dames. Dat bedoelen Nick & Simon dus met de dag dat alles beter is. Dat is heel wat anders dan wat artikel 37 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis schrijft over de grote dag, waar christenen met verlangen naar uitzien. Jongeren denken daar misschien niet aan, maar het verschil is aangrijpend.”

Trampoline

Van Leeuwen citeert twee regels uit "Rosanne", een ander populair nummer van Nick & Simon: „Rosanne, ik weet dat er heel veel mannen zijn/ elke keer weer een ander en mij doet 't pijn.” Hij vraagt zich hardop af: „Welk beeld van relaties, van seksualiteit krijgen jongeren hiermee voorgeschoteld? Ik hoorde dat een ventje van elf van de gereformeerde gemeente in Rijssen dit liedje op de trampoline stond te zingen... Opvoeders moeten daarover praten. Op een goede manier. Wie gelijk zegt dat popmuziek allemaal herrie is, plaatst zich voor jongeren buiten de discussie.”

Jan Smit staat nummer vier onder refojongeren. Van Leeuwen verwijst naar zijn liedje "Zeven zonden". „Hoeveel toelich-

ting is hier nodig? Jan Smit propageert openlijk de zonde om een meisje te krijgen met wie hij de nacht wil doorbrengen. In een ander liedje van hem, "Stille in de storm", wordt seks neergezet als iets wat je moet doen en niet iets waarover je moet praten. Hoeveel invloed zou deze meest begeerde vrijgezel van Nederland op christelijke jongeren hebben?”

Rode handpalm

Van Leeuwen realiseert zich dat er veel verschillende soorten popteksten zijn. „Maar hoe je het ook wendt of keert, de boodschap van veel popliedjes staat haaks op de Bijbel, op een leven met God. Popmuziek hoort niet bij de Heere en Zijn dienst. Sterker nog: popmuziek komt bij Gods tegenstander vandaan. Ook die van Marco Borsato.”

Is dat laatste niet te stellig? Van Leeuwen grijpt weer naar zijn computer en laat een stukje uit Borsato's film "Wit licht" zien. „Kijk, Marco neemt de houding aan van een gekruisigde Jezus. Zijn handpalm is rood. Een duidelijker verwijzing kan niet. Dit durf ik gerust het werk van de duivel te noemen.”

En als jongeren geen videoclips bekijken en de teksten niet verstaan, is popmuziek dan ook schadelijk? „Absoluut. Ik heb zelf als jongere veel pop geluisterd. Het akelige van popmuziek is dat die zondige liedjes je je leven lang blijven achtervolgen. Ik hoef maar een klein stukje te horen en ik weet direct de woorden weer. Eens geluisterd blijft geluisterd.”

Lastigvallen

Dat popteksten invloed hebben op de gedachtewereld van jongeren, staat voor Van Leeuwen vast. „Als je voortdurend het beeld krijgt voorgeschoteld dat meisjes lustobjecten zijn die je seksueel mag lastigvallen, dan ga je dat gewoon vinden. Dat verzin ik niet, maar dat blijkt uit wetenschappelijk onderzoek.”

De invloed van pop moet absoluut niet onderschat worden, stelt Van Leeuwen. Hij doet voor de derde keer een beroep op z'n computer en laat een optreden van Robbie Williams zien. Wijzend naar het scherm: „Williams krijgt de zaal helemaal hysterisch en roept: „The power of popmusic, it might be everything!” Hij heeft gelijk! Muziek is emotie en heeft een enorme impact op jongeren. Popmuzikanten hebben een vreselijk machtig wapen in handen.”

Als jeugdwerkadviseur stimuleert Van Leeuwen jongeren met „goede geestelijke en klassieke muziek” bezig te zijn. „Dat is niet makkelijk, want veel van die muziek spreekt jongeren niet aan. Ouders hebben hierin een belangrijke taak. Uit onderzoek van de Jeugdbond blijkt dat als ouders dit terrein braak laten liggen, de duivel het met popmuziek invult.”

Vaak krijgt Van Leeuwen van jongeren te horen dat er ook goede popliedjes zijn. „Ik reageer altijd: Zoek er eentje op en stuur het naar mij toe. Ik heb tot nu toe niets gehad...”

Dit is deel 3 in een serie over jongeren en popmuziek. Vrijdag in Mensen deel 4.

▣ yord.nl/popmuziek om te reageren op dit artikel.

Serie "Jongeren en popmuziek"

Deel 1: Ex-dj Koos de Jong in gesprek met refojongeren.
Deel 2: Portret van en interview met popzanger Marco Borsato.
Deel 3: Jeugdwerkadviseur Sandor van Leeuwen geeft commentaar op popteksten.
Deel 4: Ex-dj Bart Bolier vertelt zijn levensverhaal.
Deel 5: Ds. K. J. Kaptein en dr. S. D. Post op zoek naar het hart van jongeren.



● De Schotse popzangeres Amy Macdonald staat op nummer één bij reformatiorische jongeren. „Ten diepste bezingt zij niet anders dan de leegte van het leven”, zegt jeugdwerkadviseur Sandor van Leeuwen.

Foto EPA



VAN LEEUWEN
...aangrijpend verschil...

Foto RD, Anton Dommerholt

Teksten

Amy Macdonald

This is the life

Oh the wind whistles down
the cold dark street tonight
and the people they were dancing
to the music vibrate
And the boys chase the girls
with the curls in their hair
And the shy tormented youth sit
way over there
And the songs they get louder
each one better than before
and you're singing the songs
thinking this is the life
and you wake up in the morning
and your head feels twice the size
where you gonna go
where you gonna go
where you gonna sleep tonight
So you're heading down the road
in your taxi for four
And you're waiting outside Jimmy's front door
But nobody's in and nobody's home till four
So you're sitting there with nothing to do
Talking about Robert Riger and his motley crew
and where you're gonna go
and where your gonna sleep tonight

Run

Will you tell me when the lines are fading
Cause I can't see
I can't see no more
Will you tell me when the song stops playing
Cause I can't hear
I can't hear no more
She said, I don't know what you're living for
She said, I don't know what you're living for, at all
And I will run until my feet no longer run no more
And I will kiss until my lips no longer feel no more
And I will love until my heart it aches
And I will love until my heart it breaks
And I will love until there's nothing more to live for

Nick & Simon

De dag dat alles beter is

Zware wolken pakken zich nu samen
Je hoofd weerhoudt het laatste streepje licht
Je ziet de schaduw van je vingers
Ze wijzen allemaal naar jouw gezicht
Alles wat je zoekt, dat komt terecht
En alles wat je wenst, dat krijg je echt
Alles wat je liefhebt,
wordt vanzelf aan jou gehecht
Herinner je die ondergaande zon
De ochtend dat de dag zo mooi begon
Bereid je maar vast voor
Op de dag dat alles beter is
Je dromen rijzen uit 't diepe water
Ze nemen langzaam vaste vormen aan
Geen enkele seconde

Verspil jij nog aan kastelen in de lucht
Alles wat er overblijft,
wat je meeneemt als je gaat
Staat alleen voor wie je bent en niemand anders
Iemand anders kan je zijn
Niemand anders wil je zijn
Iemand anders dan jezelf zal jij nooit zijn
Alles wat je zoekt dat komt terecht
En alles wat je wenst, dat krijg je echt
Alles wat je liefhebt,
wordt vanzelf aan jou gehecht
Herinner je die ondergaande zon
De ochtend dat de dag te mooi begon
Bereid je maar vast voor
Op de dag dat alles beter is

Rosanne

Rosanne, ik weet dat er heel veel mannen zijn
Elke keer weer een ander en mij doet 't pijn
Want jouw liefde waarmee jij mij soms verblijdt
Wil ik liever liever liever liever voor altijd
Als ik dacht dat ik je had
dan had jij je weer bedacht
Onvoorspelbaar en zo onverwacht
Ik keek maar toe hoe jij mij in verwarring bracht
Ik wil zekerheid dat ik bij jou ben vannacht
Jij kan je rust niet vinden, jouw geest is veel te vrij
Jij bent morgen weer anders dan vandaag
Jij wilt je nog niet binden, maar dat hoeft ook niet
van mij
Ik wil gewoon die zoen, het is al dat ik vraag
Weet wel dat ik hier op je wachten zal
Tot je eindelijk je rust vindt bij mij

Jan Smit

Zeven zonden

Daar sta je voor me, zo onschuldig en lief.
En als ik naar je kijk
schieten steeds dezelfde gedachten door m'n hoofd
Ik heb geen andere keus
ik moet het je vertellen.
Nr. 1: Ik zou je zo graag kussen.
Nr. 2: Ik streef langzaam je lippen.
Nr. 3: Ik wil niet alleen maar met je dansen.
Nr. 4: Kijk me diep in m'n ogen.
Nr. 5: Hou me vast heel de avond.
Nr. 6: Ik wil nu alleen nog maar bij jou zijn.
Maar de grootste zonde dat is nr. 7.
Want vannacht ben jij van mij
ik neem je mee naar huis.
Zeven zonden ben jij me waard.
Zeven zonden voor jou gespaard.
Je bent zo bijzonder, veel meer dan een wonder.
Ik hou niet uit, daarom zeg ik jou:
Zeven zonden in een nacht.
Zeven zonden als je naar me lacht.
Ik wil met je zweven, en alles beleven.
De zon en de liefde zijn voor ons gemaakt.
Nr. 1: We drinken samen champagne.
Nr. 2: Jij laat mijn hart sneller kloppen.
Nr. 3: En op m'n bed liggen rode rozen.
Nr. 4: Ik wil je lichaam voelen.
Nr. 5: Je naar m'n kamer leiden.
Nr. 6: En ik fluister zacht: ik hou van jou.
Maar de grootste zonde, dat is nr. 7.
Want vannacht ben jij van mij
ik neem je mee naar huis.